Gerardus de Harderwyck: Commentum sex tractatuum Petri Hispani. Add: Tractatus posteriorum Aristotelis. Comm: Gerardus de Harderwyck

[Cologne: Heinrich Quentell], 1488 Seite 143

dẽs ad animal eſt

Ad obiecta in oppo

ſitũ ¶ Ad ꝑmũ eſt dõm ꝙ licet añs nõ ſp ſit ꝓ
põ cathegorica. eſt tñ ſp ꝓpõ categorica vl' hy
potetica. ⁊ ſic in ſyllogiſmo ãbe ꝑmiſſe vt in qr
to tractatu dictũ fuit habẽt rõem vnius hypo/
tetice ¶ Ad ſcdm eſt dõm ꝙ in ꝓpoſito diffi
nitur añcedẽs ꝯñe bone. ⁊ ex tali ſp infert ꝯñs
aut aptũ natũ eſt inferri. Dicitur aũt infert. q̇a
drña eſt inter inferre ⁊ ꝓbare. qꝛ ſyllogiſmus
ſimpl'r dictus infert ꝯcluſionẽ. ſꝫ ſyllogiſmus
dyalecticus ille ꝓbat eã. qꝛ ꝓcedit ex cõibꝰ que
ſũt ꝓbabilia. licet nõ omniquaqꝫ vera. vt ſor/
tes currit. ḡ homo currit.

Quartũ dubiũ eſt

Utrũ argumentum ab inferiori ad ſupius ſit
formale ¶ Solutõ nõ qꝛ in ſimili forma daꝛ
inſtãtia ſic arguẽdo. ſortes currit ergo aſinus
currit. Qꝫ aũt ibi ſit ſimilis forma patet. quia
ibi eſt idem ſitus terminorũ ſicut in ꝑori eadẽ
copula eadẽ q̄titas ⁊ q̄litas regulariter. ḡ qñ/
cũqꝫ requirũtur ſpeciales termini ſiue determia
ti. tũc argumẽtũ eſt materiale. ſuperius aũt ⁊ in
ferius ſũt termini determiati eo ꝙ nõ oĩs ter/
minus eſt ſuperius ad alium. Et ſil'i mõ argu/
mẽtuꝫ ab inducẽtibus ad inductã licet autor
in textu dicat oppoſitũ nõ eſt formale. qꝛ nõ ſe
quitur ſortes currit plato currit ⁊cĳs. ḡ oĩs
aſinus currit. nec valet ſi dicas ibi nõ arguitur
ad ſuũ vl'e. quia arguere ad ſuũ vl'e nõ reſpicit
formã ſꝫ materiã. vt dictũ eſt in ſexto tractatu.
¶ Sꝫ forte diceres ex eodẽ fũdamẽto ſeque
retur ꝙ ꝯña ſyllogiſtica nõ eẽt formal'. qꝛ nõ te
net talis niſi arguẽdo a ꝑmiſſis ad ſuam ꝯclu
ſionẽ. vt ſic arguẽdo in barbara. oẽ al' currit
oĩs homo eſt aĩal. ḡ oĩs baculus ſtat ĩ an/
gulo nõ eſt bona ꝯña. ¶ Solutõ nõ eſt ſil'e. qꝛ
in ſyllogiſmo concluſio determinata eſt ex certꝭ
ꝓpõibus. qꝛ in ꝯña ſyllogiſtica ex parte forme
oportet concluſiõꝫ eẽ collectã ex duabus ꝑmiſ
ſis. Etiã nõ manet ibi idẽ numerꝰ terminoꝝ eo
ꝙ ibi ſũt q̄ttuor termini iã in ſyll'o debẽt eẽ tm̃
tres termini. vñ ſolẽt ꝑ illũ modũ diſſolui pa/
logiſmi eq̇uocatõis. eo ꝙ in talibus ſũt vtua/
liter q̄ttuor termini ¶ Sꝫ replicares ex dictis
ſeq̄ret ꝙ darĳ nõ eẽt formal' modꝰ arguẽdi. q̇a
dictũ eſt ꝙ dẽt manere eadẽ q̄titas. ſꝫ illa mu/
taꝛ in darĳ. qꝛ maior eſt vl'is ⁊ minor ꝑticula
ris. Ad qð dõm ẽ ꝙ ꝯña nõ dꝛ formalis. iðo
qꝛ hꝫ ſil'em formã cũ q̄libet alia ꝯña. ſꝫ dꝛ iðo

formalis qꝛ hꝫ aliquã formã ſm quã valent
oĩa argumẽta fũdata in eadẽ ꝯña. Nõ etiaꝫ
requirũꝛ in oĩ figura termini ſpeciales ſm rẽ
ſꝫ tm̃ ſm modũ ꝑdicãdi ſiue enũciãdi. cuiꝰ eſt
exẽplũ arguẽdo. oĩs hõ eſt aĩal. oĩs lapis
eſt hõ. ḡ oĩs lapis eſt al'. ibi ẽ bonũ argumẽtuꝫ
formale. ⁊ mediũ nõ eſt ſm rẽ mediũ poſitõne ⁊
ꝯiũctõe. ſꝫ tm̃ ſm moduꝫ. ḡ non eſt ſil'e de ſyll'o
⁊ alĳs conſequentĳs.

Ultimũ dubium ẽ

Qñõ hñt ſe ꝯña ⁊ argumẽtatõ. ¶ Solutõ ſi
cut ſupius ⁊ inferius qꝛ oĩs argumẽtatõ ẽ ꝯſe
q̄ntia. ſꝫ nõ oĩs ꝯña eſt argumẽtatõ. vñ ꝯña tã
qꝫ ſupius diuidiꝛ in ꝯñaꝫ argumẽtatiuã ⁊ nõ
argumẽtatiuã. Argumẽtatiã diuidiꝛ in q̄ttu
or ſpẽs ſꝫ ꝯña nõ argumẽtatiua que retinet cõ
munẽ modũ generꝭ. ſ. ꝯñe ꝯtinet ſub ſe ꝯuerſio
neꝫ ꝯñam ab inferiori ad ſupiꝰ. ⁊cĳs. Differt
aũt argumẽtatõ formal' a ꝯña formali. qꝛ ĩ ar/
gumẽtatõe formali aliq̇d poniꝛ in añte qð nũ/
qꝫ ponitur in ꝯñte. ſ. mediũ. ſꝫ in ꝯña formali.
idem termini ponũꝛ in antecedente ⁊ in ꝯſeq̄n
te. ſicut patet in ꝯuerſione. vt cum dicitur. qui
dam hõ currit. ḡ qðdã currẽs eſt hõ

Uo ad ſcõm ſbiungende ſũt que
dã regule. quarũ ꝑma eſt In oĩ
bona ꝯña ex oppoĩto ꝯ̄dictorio ꝯſeq̄n
tis ſequiꝛ oppoſitũ ꝯ̄dictoriũ añcedẽn
tis. ſꝫ nõ econuerſo. Et oppoſito ꝯ̄dic/
torio añtis ſeq̄tur oppoſitũ ꝯ̄dictoriũ
ꝯñtis. Ad ꝓbandũ ꝑmã partem regu
le ſuppono vnuꝫ qð alibi hꝫ ꝓbari ꝙ
ad q̄libet ꝓpõem ſequiꝛ quecũqꝫ alia
vl' oppoſitũ eius ſtat cũ illa. tũc ꝓbo ꝑ
mã ꝑtem regule exemplariꝛ. ⁊ capio il
lã ꝯñam equꝰ currit: ḡ aĩal currit: Et ꝓ
bo ꝙ ex ꝯ̄dictorio ꝯñtꝭ: ſ. ex iſta nll'ũ al'
currit ſeq̇ꝛ ꝯ̄dictoriũ añtꝭ. ſ. iſtud nll'us
equꝰ currit. qꝛ ſi ñ ſeq̄ꝛ: nll'ũ al' currit. ḡ
nullꝰ equꝰ currit. ḡ ꝑ ſuppõeꝫ oppoĩtũ
ꝯñtꝭ. ſ: aliq̇s equꝰ currit ſtat cũ iſto añte
nll'ũ al' currit. Et ideꝫ oppoſitũ ꝯñtis
ſtat cũ oppoĩto añtꝭ. ſ. al' currit. qꝛ ĩfert
ipm in bõ ꝯña. nã ſeq̇ꝛ equꝰ currit ḡ al'
currit: Et ꝑ oppoſitũ añtis. ſ. equꝰ cur/
rit ſtat cum duobus ꝯ̄dictorĳs. ſcilicꝫ
animal currit ⁊ nullum animal currit.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-78/0639
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG